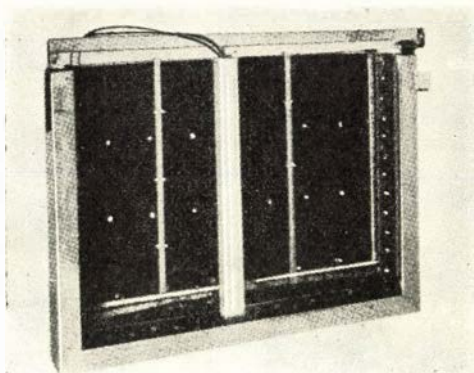

Új mélynyomóeljárás

Az 1957. évi berlini mélynyomókongresszuson D. C. Gresham mélynyomó formaelőállításnál alkalmazott új másolóeljárás ismertetett, amelyet a D. C. Gresham, Mc Corquodale & Co. Ltd, London cég dolgozott ki. Az új eljárás autotípiái mélynyomóformák előállítására szolgál, olyképpen azonban, hogy a rézhengerre való átvitelhez pigmentpapírt vagy Du-Pont-Rotofilmet alkalmaznak.

Az új Mc Corquodale-Gresham-eljárás lényegében a következőképpen működik:

A rácsfelvétel céljaira készre retusált árnyalatos diapozitív szolgál. A fényképezőgépbe normál autotípiái (keresztvonalas) rácsot helyezünk és rövid rács-távolságot állítunk be. Az objektívbe kereszt formájú fényrekeszt helyezünk, melynek szárai a rácsvonalakkal párhuzamosak. Ajánlatos még a sárga színszűrő beiktatása is. Az előmegvilágításnál a kereszt alakú fényrekeszt hatására a felhasznált rács-hasonló vonalas hálózat képződik. Ezután behelyezzük a diapozitív tartóba az árnyalatos pozitív filmet és megvilágítjuk. A megvilágított negatívot színeképzős előhívóban nagy árnyalati teljedelemre előhívjuk. Ily módon kék és ezüstképet nyerünk.

Ezután mosás következik, majd az ezüstképet ferricid-bromid-halványító fürdőben halványítjuk, végül ismét mosunk. Ezután a lemezt emulziós oldallal felfelé vízzel telt fekete tábla tesszük és sárga fényrel megvilágítjuk. Ezt követően a lemezt keményen működő előhívóba (Kodalith) helyezük, utána a negatív kék képet hígított sósavas fürdőben eltávolítjuk, majd pedig fixálunk. A végeredmény rácspozitív.

Ezt a pozitív raszterképet Farmer-féle gyengítővel lemaratjuk, amíg megkapjuk a kívánt pontértékeket. A pontok alakja a kerektől egészen a négy-szögletes formáig változtatható, az elő- és főmegvilágítás, rács-távolság és maratás mértékétől függően. Különösen előnyös, hogy a kívánság szerinti változások a színes munkáknál fényképszetileg elvégezhetők. Az átvitel, amint előzőleg már említettük, pigmentpapírral, vagy Du-Pont-Roto-film-mel történik.

Az ismertetett előhívóeljárás először bonyolultnak látszik. A valóságban azonban itt olyan egyszerű munkamenetről van szó, amelyben nincs bizonytalanság.

Ennek megfelelően szerkesztették meg az 1. ábrán látható gépet, mely a fenti mechanikus műveleteket automatikusan végzi. A gépbe nem lehet egyszerre sok lemezt behelyezni, ezért egyszerre csak négy lemezt dolgozhatunk ki. A lemezek egy tartályban maradnak. Ebbe pumpáljuk be és innen engedjük ki a különböző fürdőket. A tartályokban végezzük el a többszöri nedvesítést is (lásd 2. ábrát). Amikor az egész folyamat befejeződik, mely kereken 30 percig tart, a gép automatikusan kikapcsolódik.

A gép olyan tartályból áll, amely 24°-ra temperált vizet tartalmaz. Ebbe van behelyezve egy második, keskenyebb tartály, amely négy darab 35 × 43 cm, vagy két 50 × 60 cm nagyságú fényképszeti lemezt befogadására szolgál. Ha a fürdőket különféle vegyszerekből állítjuk elő, a gép gondoskodik a keverésről is. A tartályok megtöltése mindössze 10 percig tart.

Der Polygraph, 1957. szept. 20. (Ford. s. a.)

